

Sis anys al servei de Catalunya, de la Llibertat i de la Democràcia

Mai l'acció no havia seguit de tan a prop la promesa...

El 19 de març de l'any 1931 naixia Esquerra Republicana de Catalunya. Partit popular, naixia simbòlicament al cor d'una popularíssima barriada: Sants. La sala d'actes del Foment Republicà, al carrer de Cros, fou per espai d'una nit i d'un matí el tornaveu de les aspiracions, dels desigs i de les esperances d'una gran part de la Catalunya política, representada en la Conferència d'Esquerra.

Espanya, Catalunya, vivien unes hores de transformació profunda. La dictadura militar havia liquidat la monarquia. El règim s'arrossegava en una agonia indigna. A l'horitzó començava a encendre's una albadia de llibertat.

Ningu no s'enganyava. A principis de l'any 1931 tothom sabia perfectament quines eren les perspectives a les quals el país estava abocat. La República era a tots els cors i a tots els llavis.

Mancava, però, a Catalunya, l'instrument polític capaç de canalitzar totes aquelles aspiracions. Escampanyats per la nostra terra hi havia molts homes i moltes organitzacions —d'una gloriosa tradició de lluita— que romanien gairebé en la inactivitat, per no trobar el partit, l'agrupació que alçés vigorosament la bandera d'esquerrisme i nacionalisme.

A Barcelona, però, existia una joventut apassionada, educada en les batalles de reivindicació social i catalanista. Els treballs d'aquesta joventut desembocaren, naturalment, a la Conferència d'Esquerra.

Pou possible la conciliació de doctrines i de parers gràcies al fet que Catalunya trobà en aquells moments un home providencial: Francesc Macià, aureolat per una història ardent, d'inconformisme, per unes vir-

tuts cavalleresques, per una persecució iniqua. Francesc Macià era una flama de llibertat. La seva figura englobava totes les doctrines renovadores. La unitat, al voltant seu, sorgia espontània.

E. R. de C. naixia amb una significació nacional profunda. Partit de base catalaníssima com cap altre, es integraren dintre d'ell organitzacions de totes les comarques de Catalunya. Al seu davant, fent costat a la figura del seu President, Francesc Macià, hi havia un grup d'homes estimadíssims pel poble, entre els quals Companys, que si estava forçosament absent de la Conferència —perseguit per la justícia de l'època—, en canvi el seu pensament i les seves orientacions influïren extraordinàriament en els resultats pràctics de l'Assemblea.

El comú denominador dels homes capdavanters d'E. R. de C. era l'ideal desinteressat. Així aparegueren immediatament als ulls del poble. Tots tenien un passat de soriments; tots tenien una història immaculada. El país estava cansat d'aventures, de polítiques tèrbols, de verbalismes... E. R. de C. oferia l'acció n'era garantia l'actuació passada de les seves individualitats.

I la història d'E. R. de C., de la seva fundació ençà, és la mateixa història de Catalunya. Encara no al·limes de la seva constitució, en la primera de les seves eleccions glorioses, obria els ulls a tots els qui s'entestaven encara a mantenir-los tancats. Catalunya, en pronunciar-se per l'Esquerra, es pronunciava per un règim polític nou, es pronunciava per uns nous costums polítics, es pronunciava per una nova moral.

Els homes d'E. R. de C. no debereben el país en possessió de la confiança d'aquest, actuaren d'una manera fulminant. A les quaranta hores del triomf a les urnes, Companys, amb un cop audaç, proclamava la República, i Macià feia ressorgir magníficament i integrantment la personalitat política de la pàtria.

Ma, absolutament mai, en la història, l'acció no havia seguit de tan a prop les promeses. Mai els ideals no havien trobat una més ràpida concreció real. Mai uns homes no havien presagiat més honorablement el concepte de polítics.

Tota la Catalunya esquerrana i catalanista formà part a l'E. R. de C. Els límits d'aquest partit es confongueren amb els del poble.

Aquella il·lusió que avui fa sis anys es reuniren al Foment Republicà de Sants, actuaren i parlaren impulsats per un imperat històric. El seu orgull, avui, és el de veure com el temps els ha donat la raó, en iniciar l'any 1931 una etapa de

llibertat social i política que ha estat l'escambell, la palanca, de la grandiosa transformació d'avui.

I l'altre gran mèrit d'E. R. de C. ha estat el de mantenir-se, gràcies a un ideari humaníssim, en una perpètua frescor al llarg d'aquests sis anys gràvids i convulsos. Avui, potser més que mai, apareix als ulls del poble com l'únic instrument polític capaç d'assegurar el gaudi de les noves conquestes revolucionàries dintre l'ambient de llibertat que és consubstancial amb l'esperit de Catalunya.

CATALANS!

Escolteu aquest vespre, a dos quarts de vuit...

Josep Terradelles, Artemi Aiguader, Jaume Serra i Hunter, Pere Coromines, Josep Andreu, Miquel Santaló, Vicenç Bernades, Joan Tauler, Amadeu Aragai, Marian Rubió i Tuduri, Manuel Galés, Martí Rouret i Rosa Sagarra

En commemoració del sisè aniversari de la constitució d'Esquerra Republicana de Catalunya, avui i demà, a dos quarts de vuit del vespre, parlarem pel micròfon E.R.C. i (retransmissió per l'emissora Ràdio Barcelona) elements significats del nostre Partit. Cada orador parlarà cinc minuts per tal de poder donar lloc així al fet que un major nombre de personalitats puguin glossar diversos aspectes de l'obra que ha portat a cap en sis anys el nostre gloriós partit.

Començarà l'emissió amb un reportatge de les sessions de constitució del Partit a càrrec d'Alexandre Forcadès.

DEMÀ:

CARLES PI I SUNYER, JAUME AIGUADER, HILARI SALVADOR, MARTÍ BARRERA, A. ROVIRA I VIRGILI, J. SOLER I BRU, HUMBERT TORRES, M. FRIGOLA, JOSEP FONTERNAT, JAUME MIRAVITLES, MIQUEL GUINART, A. DOT I ARXE I MARIA DOLORS BARGALLO.

AMERICA US SALUDA!

"La consigna de l'hoia: guanyar la guerra i defensar la República democràtica", diu Raúl González Tuñón

Davant nostre, al «Continental», tenim Raúl González Tuñón, home jove, un poeta notabilíssim que ha travessat l'Atlàntic i ha fet hores i dies de camí per dur al poble espanyol antifeixista la salutació cordial i emocionada de la Jove Amèrica, contínuament viva i apassionada d'Espanya, aquest poble dissortat que ara lluita contra la reacció homicida i contra uns generals els quals, acudats pel feixisme internacional, volen anihilarnos, sepultar-nos per sempre no sabem a quin abisme ni a quina mena de fossar.

Raül González Tuñón és un dels poemes de més prestigi literari de Buenos Aires; la seva ploma s'ha incorporat al moviment popular com a Espanya ho han fet Machado, Alberti i León Felipe.

DOS ANYS DE PRESO PER UN VERS

Malgrat ésser argentí, Raúl González descendeix d'aquesta heroica mineria de la conca asturiana. El seu avi era fill de Mieres. Un dia abandonà les mines i el treball i marxà a Amèrica empujats per la furia emigratòria d'aquella regió, a la qual el contacte amb les mines ha donat ganes de respirar un aire més pur i conèixer horitzons més vastos.

Amb vuit ratlles, Raúl González, al mateix temps que evoca ràpida la figura d'aquest parent, esbossa l'autobiografia del seu ideari socialista:

«Fenia yo nueve años cuando un día me llevé por entre los sobresaltos de una manifestación. Así nací al socialismo así comunista soy así sería si viviera mi abuelo Manuel Tuñón.»

Ara, ha vingut a l'Espanya lleial en qualitat de delegat de l'Asociación de Intelectuales Artistas, Periodistas y Escritores, de Buenos Aires. L'acompanyen també Córdoba i Iturburu, periodistes argentins. El poeta pensa recórrer els fronts de combat, els taillers de la rearguarda i ho fa, conèixer en realitat, d'una manera viva i directa, les necessitats del poble espanyol per iniciar després una intensa campanya per tota l'Amèrica del Sud a fi de desvirtuar les insidies i les calúmies que escapen per allí els feixistes de la Junta de Burgos.

—Heu vingut a Espanya altres vegades?

—Sí, diverses, i dues a Barcelona. La primera fugint gairebé del meu país, l'Argentina, els autoritats del qual em condemnaren a dos anys de presó per escriure un vers que ells jutjaren subversiu.

El meu cas va promoure un gran enrenou. Els intel·lectuals espanyols elevaren un document de protesta al Govern de l'Argentina. A París es

RAUL GONZALEZ TUNON

celebrà un congrés d'escriptors, una de les conclusions del qual fou enviar a les autoritats del meu país un manifest signat per les principals figures literàries de França.

Més tard, em vaig trobar a Madrid durant el bienni negre. L'atmosfera era asfíctica per a mi. Em vigilaven com a poeta revolucionari. La policia no em deixà ni un moment de vista. Vaig decidir venir a viure a Barcelona. La meua estada hi durà poc temps. Després d'escalar la revolució d'octubre vaig marxar a Astúries, a les conques insurrectes, als llocs on havien nascut els meus. Arribat a Madrid, tots els versos que escrivia eren parlat d'allò estafaríssim i heroic que acabava de veure. El poema «El tron blindat de Mieres», els meus camarades de la capital el felen circular de mà en mà en còpies a màquina com si es tractés d'un pasquil. Quan vaig arribar a Buenos Aires, tots aquells versos foren aplegats en un llibre: «La Rosa Blindada», un volum que m'ha incorporat decididament al comunisme...

AMERICA ESTA AL NOSTRE COSTAT

—I el poble argentí...
—No digueu res més. El poble de Buenos Aires està decididament al costat del Govern legítim de la República espanyola. No us podeu imaginar l'entusiasme que hi ha. Si l'Argentina tingués un altre Govern, l'ajut que de nosaltres us arribaria seria enorme. S'ha creat un «Comité d'Ajuda al Poble Espanyol»; doncs, té no us podeu figurar els donatius que rebem. Per a rebre les falsedats que fins allí escapen els facciosos, aquest Comité edita un organ bisetmanal, «La Nueva España», que ara serà diari.

No us estranyeu que aquest ajut no es noti gaire. Nosaltres bé ens viem robes que quèviures però tot això ha d'anar a parar a la duana marítima de Buenos Aires i allí el Govern comença a posar obstacles a les mercaderies i només, en acabar, en surt un deu per cent i encara carregat mig d'impostos en algun valzell estranger.

—I creieu —continua dient— Raúl González amb la seva veu melosa plena de modismes i triplismes tan característics en els argentins—, tenim molta feina a defensar la causa del Govern legítim d'Espanya.

La minoria feixista espanyola és poderosíssima. Tots els diaris —a excepció de «Crítica» i «Noticias Gráficas»— són de dretes; les ràdios també.

LA CAUSA D'ESpanya. ES LA CAUSA D'AMERICA

—No creieu que el feixisme espanyol seria un cop mortal per a la llibertat del proletariat d'Amèrica?

—Indubtablement, un cop mortal; per això el poble de Buenos Aires segueix amb tant d'interès aquesta lluita. Mireu, si més no, aquest exemple:

El dia 7 de novembre les ràdios argentines i tota la premsa de titulars que Franco havia entrat a Madrid, anunciaven a grans crits i a grans titelles que Franco havia entrat a Madrid, quina se n'havia! Tots els feixistes sortiren al carrer disfressats amb l'uniforme i els distintius llançant grans veus d'«Hem entrat a Madrid! Hem entrat a Madrid!»

No podeu imaginar-vos les ales que aquella notícia els donà a tots plegats. Durant una quantitat de dies van fer-se els amos del carrer, bo i promouent disturbis i aldarull a tot arreu.

—I la policia, que feia?

—No s'aguéu innocent; la policia no feia res. S'ho mirava. Es indignant. Sortoament, cap allà al 15, es veié que tot era mentida, que Franco ni el novembre, ni el desembre, ni el gener... ni mai.

—I el comte Guadalupe de Buenos Aires, a l'Alvear Palaces. Es la seva caserna. D'allí surten els diners a cabassades per fer campanya derrotaista per tota l'Amèrica llatina.

RECORDEU-VOS D'AQUESTS COMICS!

—Expliqueu-nos, Raúl, això que contàveu l'altre dia, dels comics espanyols que alla baix fan el feixista i exploten la memòria de García Lorca. Així com així moltes companyies d'actors i quin han estat lluny, a Amèrica, s'han posat a malparlar de nosaltres, del Govern Largo Caballero i d'una pila de coses que per a ells haurien d'ésser sagrades.

—La Lola Membrives...
—Sí, precisament la Lola Membrives aprofitant l'assassinat de García Lorca, dona gairebé totes les obres teatrals d'aquest gran poeta. Buenos Aires, no cal dir-ho, les coneixia sobrament, però volent rendir un tribut d'admiraçió al gran poeta, víctima dels facciosos, omplien cada dia el teatre.

Sabem quina en va fer el dia del seu comiat?

—No digueu res més.

—Doncs va dedicar la representació d'una obra, que no era de García Lorca, a benefici de Falange Espanyola.

Irene López Horodia ha fet igual. Quan va baltar del valzell, descendi majestuosament fent la salutació feixista.

El matrimoni Aurora Redondo i Valeriano León —continua dient Raúl González— també es dedicà a feixista. A Buenos Aires han tingut un fill. El pare ha estat el noi (?) gran d'Antoni Maura, un reaccionari furibund. La padrina, la Membrives.

El poble de Buenos Aires, que a la fi i al cap és el que paga les localitats i omple les teatres, se'n recorda de tot això, i a la pròxima temporada es prepara una bronca formidable. Nosaltres també, recordem aquesta comèdia...

—I per acabar, quina és la vostra consigna?

—«Guanyar la guerra, però sobretot defensar la República Democràtica. Aquesta democràcia, que no és aquella democràcia de la República de Gil Robles i Lerroux i la comèdia de les repúbliques americanes; la vostra està infuïda i representada per les organitzacions obreres.

Si la causa antifeixista espanyola es guanya, que jo crec que sí, Amèrica demostrarà al món, les possibilitats de la seva capacitat i de la seva grandesa.

MAI: Gran maniobra militar a Pins del Vallès

Tal com hem vingut anunciant, demà passat serà inaugurat a Pins del Vallès el camp d'instrucció pre-militar, primer d'una llarga sèrie de camps iguals que es crearan a totes les comarques per accelerar el ritme de la instrucció militar.

En la solemne inauguració, a la qual assistirà el President de Catalunya acompanyat del conseller de Defensa i secretari d'aquest Departament, hi prendran part dos-centes milers de soldats.

Intervindran també en la dita gran maniobra les forces de l'Escola Popular de Guerra, dirigides per llurs professors, les quals ahr van rebre les corresponents ordres.

També hi seran els elements de l'Escola de Comissaris Polítics.

PROGRAMA DE LA INAUGURACIÓ DEL CAMP D'INSTRUCCIÓ PRE-MILITAR

A les sis: Diana.
A les set fins a les onze: Gran maniobra militar. Assaig d'atac i defensa de les trinxeres.
A les onze en punt: Inauguració solemne.
A la una: Sortida cap a Barcelona en tres especials.

DIUMENGE, DIA DE LA JOVENTUT!

El Comitè Organitzador de la Diada de la Joventut ha creat aquesta institució amb el símbol de la Joventut, que ja ha estat posada a la venda al preu d'una pesseta i que dona dret a assistir a tots els actes que aquest Comitè organitza.

TARDA: Gran festiva a l'Estadi de Montjuïc

Començarà a les 3 en punt amb l'arribada de reileus del front. A les 3'15. Saltarà d'un avió d'Ales Roges un para-xutista amb un missatge de les forces aèries que lluiten al front. Després començaran les proves i concursos militars. Consistiran en:

1. Reemplaçament 10x100 amb fusell.
2. Reemplaçament 10x30 arrosegant-se per terra amb fusell.
3. Concurs de llançament de bombes per equips de cinc homes.
4. «Steepie Chase» de 1.500 metres sobre obstacles militars.
5. Arribada dels equips que han fet, la marxa militar de 20 quilòmetres amb l'equi complet militar i semimilitar.
6. Exhibició d'un atac i assalt a una trinxera enemiga.
7. Muntar i desmuntar una metralladora en l'espai de temps més breu.
8. Gran partit de futbol.

(VEGEU MES INFORMACIÓ A LA PAGINA 2)